

Kitabu cha Danieli - Nambari Mia Moja Sitini na Saba

Kufumbua Unabii: Kufunua Umuhimu wa Kihistoria na wa Kinabii wa Danieli 11:10 na kuendelea

Jeff Pippenger
2024-03-30

Aya ya arobaini ya Danieli sura ya kumi na moja huanza katika wakati wa mwisho mnamo mwaka 1798, wakati mfalme wa kaskazini anapopata jeraha lake la mauti mikononi mwa mfalme wa kusini. Historia hiyo ilifananishwa kwa mfano na mwaka 246 KK, wakati Ptolemy alipoiletea ufalme wa kaskazini kisasi, na pia na Ufaransa ya Napoleoni kumchukua papa mateka mwaka 1798. Baada ya mfalme wa kusini kurudi Misri katika aya ya tisa, ndipo aya ya kumi inapotambulisha kwamba mfalme wa kaskazini angeanzisha mashambulizi ya kujibu dhidi ya mfalme wa kusini.

Basi mfalme wa kusini ataingia katika ufalme wake, naye atarudi katika nchi yake. Lakini wanawe watachochewa, nao watakusanya jeshi kubwa lenye nguvu; na mmoja hakika atakuja, na kufurika, na kupita; kisha atarudi, na kuchochewa, hata kufikia ngome yake. Danieli 11:9, 10.

Kabla hatujaangalia ufafanuzi wa Uriah Smith juu ya historia iliyotimiza aya ya kumi, tunatambua usemi wa "kufurika, na kupita katikati." Kauli ya Kiebrania inayotafsiriwa kwa namna hii, pia inatafsiriwa katika aya ya arobaini kuwa "kufurika na kupita juu." Ni kauli ileile katika Kiebrania cha asili. Inapatikana mahali pengine pamoja tu katika Maandiko.

Naye atapitia Yuda; atafurika na kuvuka, atafika hata shingoni; na kuenea kwa mabawa yake kutajaza upana wa nchi yako, Ee Imanueli. Isaya 8:8.

Katika Danieli sura ya kumi na moja, aya ya kumi na aya ya arobaini, na tena katika Isaya sura ya nane, aya ya nane, tamko lilelile la Kiebrania limetafsiriwa kwa njia tatu tofauti, ingawa zote zinamaanisha jambo lilelile. Neno la mwisho la tamko hilo, neno la Kiebrania "abar," limetafsiriwa ama kama "kupitia" katika aya ya kumi, "kupita juu ya" katika aya ya arobaini, na kisha kama "kuvuka" katika Isaya. Maana kimsingi ni ileile katika kila mojawapo ya marejeo hayo matatu, lakini katika Isaya pia kuna uhusiano mwingine wa kinabii kati ya marejeo hayo.

Aya hiyo katika kitabu cha Isaya ilitimia wakati mfalme wa Ashuru alishinda Yuda na akafika Yerusalemu, lakini hakuwahi kuuteka mji wenyewe. Alifika "hadi shingoni," lakini hakuwahi kulishinda "kichwa." Katika unabii huo huo, Isaya anawasilisha ishara ya kinabii ya kile ambacho "kichwa" kinawakilisha, na anatambulisha "kichwa" kuwa mji mkuu wa ufalme, na mfalme wa ufalme huo pia ndiye "kichwa." Anatoa mashahidi wawili wa ukweli wa kinabii kwamba kichwa ni mfalme, na ni ufalme, kisha kwa njia ya mafumbo anabainisha kwamba ikiwa mwanafunzi wa unabii hataukubali na kuuelewa ukweli huu, hatathibitishwa. Aya hiyo ya mafumbo ni sehemu ya

unabii huo huo unaotambulisha kwamba mfalme wa kaskazini atafurika na kuvuka, lakini ni "hadi shingoni" tu.

Kwa maana kichwa cha Shamu ni Dameski, na kichwa cha Dameski ni Resini; na ndani ya miaka sitini na mitano Efraimu atavunjika, asiwe watu tena. Na kichwa cha Efraimu ni Samaria, na kichwa cha Samaria ni mwana wa Remalia. Msipoamini, kwa hakika hamtathibitika. Isaya 7:8, 9.

"Kichwa" cha taifa la Siria kilikuwa mji wake mkuu "Damasko," na "kichwa" cha "Damasko" (mji mkuu) kilikuwa "Rezini," mfalme wa Siria. Pia, "kichwa" cha taifa la Efraimu kilikuwa mji wake mkuu "Samaria," na "kichwa" cha "Samaria" (mji mkuu) kilikuwa "mwana wa Remalia" (Peka), mfalme wa Samaria. Katika unabii uleule, katika sura inayofuata, katika aya ya nane, Mfalme Senakeribu wa Ashuru aliuzingira Yerusalemu, na katika aya ya nane, kuuzingira kwake Yerusalemu kunatambulishwa kama kufika mpaka shingoni.

Aya ya saba na ya nane, ambazo, kwa uthibitisho wa mashahidi wawili, zinaweka wazi ishara ya kinabii ya 'kichwa', inayowakilisha mfalme pamoja na mji mkuu wa taifa la mfalme, ni unabii wa miaka sitini na tano unaobainisha mwanzo wa unabii wote wawili wa miaka elfu mbili mia tano na ishirini dhidi ya falme za Israeli za kaskazini na za kusini. Kwa hiyo, ni aya changamano sana, kwa kuwa inaungana na aya ya kumi na aya ya arobaini za sura ya kumi na moja ya Danieli, ambazo zote pia zinaainisha makabiliano ya mfalme wa kaskazini akimshambulia mfalme wa kusini, kama vile Senakeribu, mfalme wa kaskazini, alivyoishambulia Yuda, mfalme wa kusini, katika aya ya nane ya sura ya nane ya Isaya.

Ufunguo unaunganisha mapigano haya ya wafalme wa kaskazini na kusini pamoja ni "kichwa," na "kufurika na kupita juu." Mfalme wa kaskazini anapolipiza kisasi dhidi ya mfalme wa kusini katika aya ya kumi, ya sura ya kumi na moja, anashinda vita, lakini anaacha "kichwa," kwa maana yeye "huja, na hufurika, na hupita" "hadi" "ngome" ya mfalme wa kusini. Historia ya aya ya kumi inawakilisha ushindi wa mfalme wa kaskazini juu ya mfalme wa kusini, lakini haingii katika Misri (ngome), mji mkuu—"kichwa."

Wakati mfalme wa kusini alipomshinda mfalme wa kaskazini hapo awali katika mistari ya saba na minane, "aliingia katika ngome ya mfalme wa kaskazini, na" "akashinda na" "akachukua mateka" kurudi "Misri." Katika ushindi wa kulipiza kisasi wa mfalme wa kaskazini, hakingia ndani ya Misri, hivyo akiashiria kwamba Umoja wa Kisovyeti uliposombwa mnamo 1989, Urusi, mji wake mkuu—kichwa chake—ulibaki umesimama. "Msipoamini, hakika hamtathibitishwa." Ni Urusi, inayowakilishwa kama mfalme wa kusini katika mistari ya kumi na moja na kumi na mbili, ndiyo inayoshinda vita vya eneo la mpakani, ambalo katika enzi za kale lilikuwa Rafia, na leo ni Ukraina.

'AYA 10. Lakini wanawe watachochewa, nao watakusanya umati wa majeshi makuu; na mmoja bila shaka atakuja, akafurika, akapita; kisha atarudi, akachochewa, hata kufikia ngome yake.'

Sehemu ya kwanza ya mstari huu inazungumza juu ya wana, kwa wingi; sehemu ya mwisho, juu ya mmoja, kwa umoja. Wana wa Seleucus Callinicus walikuwa Seleucus Ceraunus na Antiochus Magnus. Wote hawa wawili waliingia kwa bidii katika kazi ya kutetea na kulipiza

kisasi kwa ajili ya baba yao na nchi yao. Mkubwa wao, Seleucus, ndiye aliyekalia kiti cha enzi kwanza. Aliwalikusanya watu wengi sana ili kurejesha falme za baba yake; lakini kwa kuwa alikuwa mkuu dhaifu na mwoga, kwa mwili na kwa mali, akiwa hana fedha, na asiyeweza kuiweka jeshi lake katika utiifu, alitiwa sumu na majenerali wake wawili baada ya utawala usio na utukufu wa miaka miwili au mitatu. Ndugu yake mwenye uwezo zaidi, Antiochus Magnus, hapo akatangazwa kuwa mfalme, ambaye, alipochukua uongozi wa jeshi, aliteka tena Seleucia na kuirudisha Siria, akawa mtawala wa baadhi ya maeneo kwa mkataba, na ya mengine kwa nguvu za silaha. Sitisho la mapigano likafuata, ambamo pande zote mbili zilijadiliana amani, ilhali zikiendelea kujiandaa kwa vita; baada ya hayo Antiochus akarudi na kumshinda vitani Nicolas, jenerali wa Kimisri, naye akawa na wazo la kuivamia Misri yenyewe. Huyu ndiye 'mmoja' ambaye kwa hakika angefurika na kupita. Uriah Smith, Danieli na Ufunuo, 253.

Kuporomoka kwa Umoja wa Kisovieti mnamo 1989 kulitambulisha “wakati wa mwisho,” na wana wawili katika aya hiyo wanawakilisha vihashiria viwili vya Reagan na Bush wa kwanza. Tangu “wakati wa mwisho” mnamo 1798, ambako ndipo aya ya arobaini ya Danieli kumi na moja ilipoanza, kahaba wa Roma amesahauliwa, kwa kuwa yeye, kama Yezebeli, amebaki nyuma Samaria, huku mumewe Ahabu akimkabili Eliya katika Mlima Karmeli. Alikuwa amejificha, lakini akiendesha mambo kwa siri, kama alivyofanya katika Vita vya Kwanza vya Dunia na Vita vya Pili vya Dunia. Mumewe ndiye anayefanya kazi kama jeshi lake dhidi ya mfalme wa kusini. Alipolipiza kisasi mnamo 1989, yeye, kama mfalme wa kaskazini, alileta magari ya vita, meli na wapanda farasi.

Na wakati wa mwisho mfalme wa kusini atamshambulia; na mfalme wa kaskazini atakuja kinyume naye kama kisulisuli, akiwa na magari ya vita, na wapanda farasi, na merikebu nyingi; naye ataingia katika nchi nyingi, naye atafurika na kupita. Danieli 11:40.

Wakala wake wa kulipiza kisasi unaonyeshwa na "meli," yaani nguvu za kiuchumi, pamoja na "magari ya vita na wapanda farasi," yaani nguvu za kijeshi. Nguvu za kijeshi na nguvu za kiuchumi ndizo sifa mbili za kinabii za Marekani katika unabii wa siku za mwisho, maana Marekani itawazuia wasiokumsujudia Yezebeli kununua na kuuza, na ikiwa bado watakataa alama ya mamlaka ya Yezebeli, watauawa. Ilikuwa ni nguvu za kiuchumi na za kijeshi za Marekani, zilizotumiwa kwa ushirikiano na upapa, zilizofanikisha kusambaratika kwa Umoja wa Kisovyeti mwaka 1989, ingawa Urusi ilibaki.

Historia iliyotimiza aya ya kumi ya Danieli sura ya kumi na moja inarudiwa katika historia ya sehemu ya pili ya aya ya arobaini, ambayo inatambulisha wakati wa mwisho mnamo 1989. Historia ya aya ya sita hadi ya tisa inawakilisha historia iliyopelekea wakati wa mwisho, ambao unatambuliwa katika sehemu ya kwanza ya aya ya arobaini. Aya ya tano hadi ya kumi za Danieli sura ya kumi na moja zinadhihirisha kwa ukamilifu historia ya aya ya arobaini ya Danieli sura ya kumi na moja, kwa kuwa, kama Dada White alivyonakili, "sehemu kubwa ya historia iliyotimizwa katika sura ya kumi na moja ya Danieli itarudiwa."

Mistari ya kwanza hadi ya nne ya Danieli sura ya kumi na moja inamtambulisha Cyrus, mfalme wa pili wa taifa lenye pembe mbili katika wakati wa mwisho wa siku za mwisho. “Wakati wa

mwisho” katika siku za mwisho ulikuwa mwaka 1989, na rais wa pili, anayewakilishwa na Cyrus, anaanzisha mfuatano wa kinabii unaomruhusu mwanafunzi wa unabii kuhesabu hadi rais wa sita baada ya 1989, ambaye angekuwa rais tajiri zaidi, na ambaye angezichochea (kuwaamsha) nguvu za joka za waglobalisti, iwe ni waglobalisti wa dunia, au wale wa Marekani. Historia hiyo ya kinabii kisha inaruka hadi ufalme wa saba wa unabii wa Biblia, yaani wafalme kumi wa Umoja wa Mataifa, na inamtambua mfalme wake mkuu wa kwanza, anayewakilishwa na Aleksanda Mkuu (maana yake "Mpiganaji wa Wanaume"), na kuvunjika kabisa kwa ufalme wake wakati pepo nne za Uislamu zitakapoachiliwa kikamilifu mwishoni mwa kipindi cha majaribio ya mwanadamu.

Kisha aya ya tano hadi ya tisa zinaonyesha historia inayowakilishwa na kipindi kilichotangulia kuanzishwa kwa Upapa kwenye kiti cha enzi mwaka 538, maana kwanza mamlaka itakayokuja kuwa mfalme wa kaskazini ni lazima ishinde vikwazo vitatu vya kijiografia, kama alivyofanya Seleuko, ambaye kisha alithibitishwa kuwa mfalme wa kaskazini. Baadaye, kwa miaka mitatu na nusu, kama inavyowakilishwa na miaka thelathini na mitano halisi, mfalme wa kaskazini alitawala, hadi mfalme wa kusini akaingia katika ngome yake na kumchukua mateka, ambako baadaye alikufa huko Misri baada ya kuanguka kutoka juu ya farasi. Hivyo, aya hizo zinatambua historia iliyohitimishwa wakati wa mwisho mnamo mwaka 1798.

Aya ya kumi inabainisha historia ya wakati wa mwisho mwaka 1989, na pamoja na aya ya tano hadi ya tisa, zinawakilisha historia ya aya ya arobaini, kama ilivyo pia historia ya aya za thelathini hadi thelathini na sita. Hivyo basi, kuanzia aya ya kwanza hadi aya ya kumi, mstari juu ya mstari, kuna mistari miwili ya kinabii. Mstari wa kwanza unawahusu viongozi wa falme za sita na saba, ingawa kuna pengo kati ya rais wa sita na tajiri zaidi wa ufalme wa sita na ufalme wa saba.

Mstari wa pili unahusu historia ya kuondolewa kwa viziwi vitatu, kipindi ambacho mfalme wa kaskazini alitawala, na ni nani kisha aliondolewa mwaka 1798, na hadi 1989, na rais wa pili, aliyeakilishwa katika mstari uliotangulia na Koreshi.

Mstari wa kumi na moja na wa kumi na mbili huwakilisha mstari wa tatu wa historia unaotokea baada ya rais tajiri wa mstari wa pili, lakini wakati fulani baada ya kuanguka kwa Umoja wa Kisovieti wakati wa mwisho mnamo 1989, na wakati fulani kabla ya sheria ya Jumapili nchini Marekani kama inavyowakilishwa katika mstari wa kumi na sita.

Historia baada ya wakati wa mwisho katika 1989, inapelekwa kwa rais wa sita na tajiri zaidi ambaye huwachochea watandawazi kuanzia mwaka 2016, katika mstari wa kwanza. Historia ya kinabii inapelekwa kwa 1989, katika mstari wa pili. Vita ya Raphia (“Mpaka”) katika aya za kumi na moja na kumi na mbili, hutangulia aya ya kumi na tatu, ambapo mfalme wa kaskazini aliyekuwa ameshindwa karibuni huirejesha jeshi lake na kisha kumshinda mfalme wa kusini, muda mfupi kabla ya sheria ya Jumapili ya aya ya kumi na sita. Nguvu wakala ya mfalme wa kaskazini katika aya ya kumi na tatu, ni wa mwisho kati ya marais wanane wanaotawala kuanzia 1989 hadi sheria ya Jumapili. Kwa hiyo aya ya kumi na tatu lazima itukie wakati wa au baada ya uchaguzi wa rais wa nane, ambaye ni mmoja wa wale saba. Aya za kumi na moja na kumi na mbili huanza muda mfupi kabla ya rais wa sita, aliye tajiri zaidi, na yaelekea huishia muda mfupi kabla ya uchaguzi wa rais huyo huyo, ambaye huwa wa nane aliye wa wale saba, na hushinda katika vita ya tatu ya vita

vya wakala, katika aya za kumi na tatu hadi kumi na tano.

Kisasi cha mfalme wa kusini katika aya ya kumi na moja na ya kumi na mbili, ni mwikio kwa kushindwa ambako mfalme wa kusini alipata katika aya ya kumi. Aya ya kumi inatambua ushindi wa mfalme wa kaskazini katika mwaka 1989, ambao uliletwa na muungano wa siri wa Marekani na Vatikani. Ushindi wa jeshi la kaskazini ulikuwa vita ya kwanza ya vita vya uwakala. Vita halisi vya moto vilivyotimizwa katika nyakati za kale vilikuwa mfano wa vita vya uwakala katika siku za mwisho, na kwa hiyo ushindi wa aya ya kumi na moja na ya kumi na mbili utakuwa ushindi wa mfalme wa kusini, katika vita ya pili ya vita vya uwakala.

Kuna vita vitatu katika aya ya kumi hadi ya kumi na tano, navyo vyote vilitimizwa zamani za kale kwa vita halisi vya moto, lakini vinawakilisha vita vitatu katika vita vya wakala katika siku za mwisho. Vita ya kwanza ilishindwa na muungano wa siri wa yule mnyama na nabii wa uongo, dhidi ya yule joka mwaka 1989. Vita ya pili ya vita vya wakala itashindwa na mamlaka ya joka asiyeamini kuwako kwa Mungu ya mfalme wa kusini, dhidi ya muungano wa papa na jeshi lake la wakala. Vita ya tatu ya vita vya wakala itashindwa na jeshi la wakala la mfalme wa kaskazini, kama inavyowakilishwa katika aya ya kumi na tatu hadi ya kumi na tano.

Kwa kinabii zipo vita tatu vya dunia vya moto, vita vitatu vya uwakala, vikijumuisha mapigano matatu, na vita vya ole tatu za Uislamu. Pia kuna Vita vya wenyewe kwa wenyewe na Vita vya Mapinduzi. Pambano la pili la vita vya uwakala sasa linaendelea nchini Ukraine, “Mpaka”, kama inavyowakilishwa na Raphia, ambao ulikuwa mpaka kati ya mfalme wa kusini na mfalme wa kaskazini, wakati aya ya kumi na moja na ya kumi na mbili zilipotimizwa kwa mara ya kwanza katika historia.

Katika wakati uleule ambapo vita ya pili ya vita vya uakilishi nchini Ukraine inatekelezwa, ya pili kati ya mashambulizi matatu ya Uislamu dhidi ya nchi ya utukufu nayo pia inatukia. Shambulio la kwanza la ole wa tatu lilifika Septemba 11, 2001, na kutiwa muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu kulianza. Wakati wa kutiwa muhuri unaisha katika sheria ya Jumapili inayokaribia kuja nchini Marekani, wakati ambapo Uislamu wa ole wa tatu utalipiga tena taifa la Marekani. Pigo la kwanza na la mwisho ni lilelile, na yote mawili huashiria sauti ya malaika wa Ufunuo kumi na nane, ambayo pia ni sauti ya malaika wa tatu, ambayo pia ni mlio wa tarumbeta ya saba, ambayo pia ni ole wa tatu.

Katikati ya mashambulizi hayo mawili, ambayo ni sauti mbili, ambazo ni mlio wa tarumbeta ya saba, Uislamu wa ole wa tatu ulishambulia, si nchi ya utukufu ya kisasa ya kiroho, bali nchi ya utukufu ya kale halisi tarehe 7 Oktoba, 2023.

Vita iliyokuwa imeanza wakati huo, sasa inafanyika katika eneo hilo hilo hasa ambamo Vita vya Raphia vilitokea kama ilivyoielezwa katika aya ya kumi na moja na ya kumi na mbili. Ukanda wa Gaza ndio mpaka kati ya ufalme wa kusini wa Yuda na Misri. Tarehe 7 Oktoba 2023 ni gurudumu ndani ya yale magurudumu mengine linaloashiria uasi, au herufi ya kumi na tatu katika alfabeti ya Kiebrania ambayo pamoja na herufi ya kwanza na ya mwisho huunda neno “kweli.”

Shambulio la pili dhidi ya nchi ya utukufu lililofanywa na Uislamu wa ole wa tatu, lilitokea tarehe 7 Oktoba, 2023, nalo lilitokea katika eneo lilelile hasa ambapo Vita ya kale ya Raphia ilitukia, katika utimilifu wa aya ya kumi na moja na ya kumi na mbili. Shambulio la pili juu ya nchi ya utukufu, kwa njia ya ishara ya kijiografia ya kiunabii, limeunganishwa na vita vya pili vya vita vya wakala, kama vinavyowakilishwa na vita vya Ukraine.

Amri juu ya amri, vita ya pili ya vita vya mawakala ambavyo sasa vinaendelea katika Ukraine (Nchi ya Mpaka), vinajumuisha sauti ya pili ya tarumbeta ya ole ya tatu (Oktoba 7, 2023), ambayo inatimizwa katika kipindi cha mwisho cha kutiwa muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu. Uzoefu huo wa kutiwa muhuri umeonyeshwa na Danieli katika sura ya kumi, anapoona njozi ya “marah” baada ya kipindi cha siku ishirini na moja cha maombolezo, ambacho ni siku tatu na nusu ambazo manabii wawili walikuwa wamekufa njiani. Njozi hiyo ilifasiriwa kuwa ndiyo maelezo ya “mambo yatakayowapata watu wa Mungu katika siku za mwisho.”

Kweli inayowakilishwa na maono ya Mto Hiddekel, ambayo ni kweli ya kutiwa muhuri, inatimia katika historia ya kinabii ya aya kumi na moja hadi kumi na tano. Ni historia ya aya ya arobaini inayoanza mwaka 1989, na inaendelea hadi aya ya arobaini na moja na sheria ya Jumapili itakayokuja karibuni. Ni historia ya rais wa sita, tajiri zaidi, katika aya ya pili, ambayo inawakilishwa hadi ufalme wa saba wa ‘Alexander the Great’ kama ilivyobainishwa katika aya ya tatu.

Historia iliyoanza mwanzoni mwa vita ya pili ya vita vya wakala mwaka 2014, iliyofuatiwa na rais tajiri zaidi kuanza kampeni yake mwaka 2015, ndiyo eneo tupu la aya ya arobaini, tangu 1989 hadi sheria ya Jumapili katika aya ya arobaini na moja, nayo pia ndiyo eneo tupu kutoka kwa rais wa sita, tajiri zaidi, katika aya ya pili, hadi ufalme wa saba. Ndiyo historia iliyoanza kwa sauti ya kwanza ya Ufunuo sura ya kumi na nane mnamo Septemba 11, 2001, na kuishia kwa sauti ya pili katika saa ya tetemeko kuu la nchi katika sura ya kumi na moja ya Ufunuo. Historia hiyo pia ndiyo kipindi cha historia kilichotambuliwa na Ezekieli katika sura ya kumi na mbili, ambapo kila maono yanatimizwa. Kipindi hicho cha wakati ni wakati wa kutiwa muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu. Kutakaswa kwa watu wa Mungu kunatimizwa kupitia neno Lake.

Uwatakase kwa ile kweli; neno lako ndiyo kweli. Yohana 17:17.

Tutaendelea na utafiti huu katika makala ijayo.

Maono haya yalitolewa kwa Ezekieli wakati ambapo akili yake ilikuwa imejawa na hisia za kutisha za mabaya yatakayotokea. Aliona nchi ya baba zake ikiwa imebaki ukiwa. Mji uliokuwa umejaa watu zamani haukukaliwa tena. Sauti ya furaha na wimbo wa sifa havikusikika tena ndani ya kuta zake. Nabii mwenyewe alikuwa mgeni katika nchi ya ugenini, ambako tamaa isiyo na mipaka na ukatili wa kinyama vilitawala kwa nguvu. Alichokiona na alichokisikia kuhusu udhalimu wa kibinadamu na maovu vilisonga roho yake, naye aliomboleza kwa uchungu mchana na usiku. Lakini ishara za ajabu zilizoonyeshwa mbele yake kando ya mto Kebari zilifunua mamlaka ya kutawala juu ya yote, iliyo kuu kuliko ile ya watawala wa duniani. Juu ya wafalme wenye kiburi na wakatili wa Ashuru na Babeli, Mungu wa rehema na kweli alikuwa ameketi juu ya kiti cha enzi.

Uchangamano unaofanana na magurudumu uliomwonekana kwa nabii kuwa umehusika katika machafuko makubwa ulikuwa chini ya uongozi wa mkono usio na mipaka. Roho wa Mungu, aliye dhahirishwa kwake kuwa akiyasonga na kuyaongoza magurudumu haya, alileta utaratibu kutoka katika machafuko; hivyo dunia yote ilikuwa chini ya udhibiti Wake. Idadi isiyohesabika ya viumbe waliotukuzwa ilikuwa tayari kwa neno Lake kupindua nguvu na mipango ya watu waovu, na kuwaletea mema waaminifu Wake.

Vivyo hivyo, wakati Mungu alipokuwa karibu kumfunulia Yohana mpendwa historia ya kanisa kwa enzi zijazo, alimpa hakikisho la shauku na utunzaji wa Mwokozi kwa watu Wake kwa kumfunulia 'Mmoja aliyefanana na Mwana wa Adamu,' akitembea kati ya vinara vya taa, vilivyoashiria makanisa saba. Wakati Yohana alipoonyeshwa mapambano makuu ya mwisho ya kanisa na mamlaka za kidunia, aliruhusiwa pia kuyaona ushindi wa mwisho na ukombozi wa waaminifu. Aliliona kanisa likiingizwa katika vita vya mauti na mnyama na sanamu yake, na ibada ya mnyama huyo ikilazimishwa kwa adhabu ya kifo. Lakini akiangalia mbali zaidi ya moshi na makelele ya vita, akaona kundi juu ya Mlima Sayuni pamoja na Mwanakondoo, wakiwa, badala ya chapa ya mnyama, na 'jina la Baba limeandikwa katika vipaji vya nyuso zao.' Na tena akaona 'wale walioupata ushindi juu ya mnyama, na juu ya sanamu yake, na juu ya chapa yake, na juu ya hesabu ya jina lake, wamesimama juu ya bahari ya kioo, wakiwa na vinubi vya Mungu' na wakiimba wimbo wa Musa na wa Mwanakondoo.

Masomo haya ni kwa manufaa yetu. Tunahitaji kuweka imani yetu juu ya Mungu, maana mbele yetu kuna wakati utakaojaribu nafsi za watu. Kristo, akiwa juu ya Mlima wa Mizeituni, alieleza hukumu za kutisha ambazo zilikuwa zitangulie kuja Kwake kwa mara ya pili: 'Mtasikia habari za vita na matetesi ya vita.' 'Taifa litaondoka kupigana na taifa, na ufalme kupigana na ufalme; kutakuwako na njaa, na tauni, na matetemeko ya nchi, mahali mbalimbali. Hayo yote ndiyo mwanzo wa utungu.' Ingawa unabii huu ulitimia kwa sehemu wakati wa kuangamizwa kwa Yerusalemu, una maana ya moja kwa moja zaidi kwa siku za mwisho.

Tumesimama kwenye kizingiti cha matukio makuu na yenye uzito. Unabii unatimilika haraka. Bwana yuko mlangoni. Hivi karibuni kutafunguka mbele yetu kipindi cha umuhimu mkubwa mno kwa wote walio hai. Mijadala ya zamani itahuishwa; mijadala mipya itaibuka. Matukio yatakayotendeka duniani mwetu bado hayajawahi hata kuotwa ndotoni. Shetani anafanya kazi kupitia vyombo vya kibinadamu. Wale wanaojitahidi kubadilisha Katiba na kupitisha sheria itakayolazimisha kushika Jumapili hawatambui vilivyo matokeo yake yatakuwaje. Mgogoro umetukaribia.

"Lakini watumishi wa Mungu hawapaswi kujitumainia wenyewe katika dharura hii kubwa. Katika maono yaliyotolewa kwa Isaya, kwa Ezekieli, na kwa Yohana tunaona jinsi mbingu inavyohusiana kwa karibu na matukio yanayotokea duniani, na jinsi ulivyo mkuu utunzaji wa Mungu kwa wale walio waaminifu Kwake. Ulimwengu una mtawala. Mpango wa matukio yajayo uko mikononi mwa Bwana. Ukuu wa mbinguni anashikilia hatima ya mataifa, pamoja na mambo ya kanisa Lake, chini ya uangalizi Wake mwenyewe." Ushuhuda, juzuu ya 5, 752, 753.